

АНОТАЦІЇ

Приймак В.В. - Характеристика інкубаційних апаратів різних систем другої половини XIX — початку XX століття

Проведено історичний аналіз застосування інкубаційних апаратів різних систем другої половини XIX - початку XX століття. Досліджуваний матеріал дає можливість розширити знання про застосування інкубаторів, які зовсім нічим не поступалися природному висиджуванню яєць.

Ключові слова: птиця, інкубатор, апарат, вивід, температура, вологість.

Бородай В.П., Базиволяк С.М. - Вирощування ремонтного молодняку курей м'ясних кросів за використання різного обладнання

Наведені результати вирощування ремонтного молодняку курей м'ясних кросів за використання обладнання закордонного виробництва фірм „Big Datchman” та „Plury-Tek”. Відмічено, що за використання обладнання вищезазначених фірм досягаються високі показники однорідності стада, збереженості птиці за оптимальних витрат корму. Використання системи годівлі фірми „Plury-Tek” сприяє підвищенню продуктивності ремонтного молодняку.

Ключові слова: ремонтний молодняк, вирощування, „Big Datchman”, „Plury-Tek”, жива маса.

Афонченкова Т.М., Масенко Б.П. - Застосування логістичної концепції в проектуванні системи електро-постачання для автономного аграрного споживача

У статті розглянуто доцільність використання логістичної концепції щодо проектування системи електропостачання для автономних споживачів в аграрному секторі економіки.

Ключові слова: електропостачання, логістичні потоки, енергетичний ресурс, електроспоживання, система керування.

Бесулін В.І., Гордієнко В.М., Каркач П.М., Кузьменко П.І. Фесенко В.Ф., Фоменко С.Г., Меркулова І.В. - Впровадження теоретичних розробок академіка В.П. Коваленко у технології перепелівництва

Наведені результати використання теоретичних розробок В.П. Коваленко для поглиблленого уявлення про вплив на продуктивні та інші показники перепелів за дії технологічних стресів під час застосування пробіотику.

Досліджено ефективність застосування пробіотика протекто-активу перепелам за впливу стрес-факторів за напівінтенсивної та інтенсивної технології на їх розвиток. Виявлено, що стрес-фактори за різних технологія вирощування негативно позначаються на розвитку перепелів. Додавання кормової добавки пробіотичної дії Протекто-активу сприяє зниженню негативних наслідків впливу стресу на птицю.

Ключові слова: пробіотик протекто-актив, перепела, самки, самці, напівінтенсивна і інтенсивна технології, індекси: інтенсивності формування, на-пруги росту, рівномірності росту, продуктивності.

Бігун П. П., Бігун Ю. П. - Використання кормової добавки "Кампроваіт" у птахівництві

Розкрито питання використання розробленої кормової добавки "Кампроваіт" на основі фітокомпозиції, свинячої шкурки і кишкової палички на обмінні процеси в організмі птиці. Установлено, що використання кормової добавки у кількості 1,0 г на 1 кг живої маси підвищує середньодобові приrostи та збереженість птиці.

Ключові слова: кормова добавка "Кампроваіт", птиця, середньодобові приrostи, збереженість.

Вовченко Б.О., Гузь Н.С. – Основи економіки вівчарства у фермерському господарстві

Встановлено, що найбільш цінними в економічному відношенні є ягніта, які народилися в числі двійневих, оскільки вони характеризуються високими показниками продуктивності. Це забезпечує однакову норму рентабельності, особливо при виробництві хутрових овчин, так і їх промисловій переробці та створює можливість для паритетного функціонування галузі вівчарства і переробної промисловості.

Ключові слова: вівчарство, м'ясо-вовнова порода, асканійський кросбред, статево-вікова група, вівчарська продукція, ягніта-блізнюки, фермерське господарство.

Новикова Ю., Вовченко Б.О., Ряполова І.О. - Вплив біологічно-активних речовин на продуктивні якості свиноматок

Встановлено, що введення комплексного мультивітамінного препарату «Чиктонік» поросним свиноматкам великої білої породи позитивно позначається на стані їх здоров'я, збільшенню молочної продуктивності, що в свою чергу впливає на ріст, розвиток поросят, їх збереженість до відлучення.

Ключові слова: біологічно – активні речовини, свиноматки, поросята, жива маса, збереженість.

Вовченко Б.О., Фінченко О.В., Савченко І. – Вивчення вовнової продуктивності овець при згодовуванні сірковмісних речовин в умовах фермерського господарства «Зелений ранок» Цюрупинського району Херсонської області

Встановлено, що в якості одного із резервів кількісного і якісного удосконалення вовнової продуктивності овець використовувати підгодівлю сіркою, тобто гіпосульфітом натрію із розрахунку на 1 вівцю 5-10 г, що становить 3,8-4,2 г сірки.

Ключові слова: ярки, асканійська тонкорунна порода, розвиток, сірковмісні речовини, жива маса, настриг вовни.

Бащенко М.І., Ковтун С.І. - Сучасний стан та перспективи застосування біотехнологій у тваринництві

Проведено аналіз сучасного стану біотехнологій у тваринництві та окреслено стратегію застосування в селекційно-племінній роботі сучасних методів на основі трансплантації ембріонів великої рогатої худоби. Розкрито стан ро-

біт із трансплантації ембріонів у передових країнах світу та обґрунтовано перспективи раціонального застосування біотехнологічних методів у тваринництві України.

Ключові слова: велика рогата худоба, трансплантація ембріонів, ранній ембріогенез, сексована сперма бугайів.

Волощук В.М., Волощук А.В., Іванов В.О. - Відтворювальна здатність кнурів-плідників і свиноматок в умовах племзаводу «Шамраївський»

Визначені варіанти поєднання батьківських пар для промислового схрещування в умовах ВАТ "Щамраївське Київської області, кнури породи ландрас із свиноматками великої білої породи. Кнури породи йоркшир і дюрок виявилися більш вибагливими до умов годівлі та утримання.

Ключові слова: свинарство, порода, відтворення, кнури-плідники

Гончар А.О., Гуцуляк Г.С. - Проблеми експлуатації високопродуктивних корів на молочних промислових комплексах

Висвітлені основні проблеми відтворної здатності високопродуктивних корів на промислових комплексах, а також новітня технологія нарощування поголів'я молочного напрямку продуктивності, шляхом осіменіння маточного стада сексованою спермою.

Ключові слова: скотарство, відтворювальна здатність, статевий цикл, сервіс-період, екологічні фактори

Горлов О.І., Мокеєв І.О., Івіна К.А. - Розробка інформаційно-аналітичної системи у вівчарстві

Викладені результати розробки інформаційної системи, призначеної для використання у вівчарстві, і її еволюції від системи автоматизації племінного обліку до інформаційно-аналітичної системи, яка використовує розроблені нами методики, алгоритми і програми і дозволяє здійснювати поглиблений селекційно-генетичний аналіз показників в середовищі баз даних.

Ключові слова: інформаційно-аналітична система, селекційно-генетичний аналіз, бази даних

Гратило О.Д., Смєнов В.Ф., Смєнова Г.С., Петричук Л.І. - Система виробництва кормів для овець в посушливих умовах південного степу України

Наведено матеріали з розробки системи виробництва кормів для овець в богарних умовах південного степу України, складовими якої є пасовищний і сировинний конвеєри та раціональна структура посівних площ з урахуванням економічної ефективності вирощування кормових культур.

Ключові слова: кормова база, богарне землеробство, культурні пасовища, сировинний конвеєр, бобово-злакові травосумішки, однорічні посухостійкі культури, структура посівних площ, економічна ефективність.

Дєбров В.В., Стрілець К.І. – Маса яєць сучасних кросів як одна з основних ознак їх споживчих якостей

Розглянуті питання зміни динаміки маси яєць сучасних високопродуктивних кросів за періодами несучості. Встановлено, що у кросів Хай-Лайн білий і Хай-Лайн коричневий висока маса яєць поєднується з високим рівнем несучості. Найбільша середня маса яєць спостерігається в кінці продуктивного періоду, тому курей-несучок сучасних кросів доцільно використовувати якомога довший термін.

Ключові слова: маса яєць, сучасні кроси, закономірності формування середньої маси яєць, оцінка ліній і фінальних гібридів, класи розподілу.

Дебров В.В., Торська С.М. – Морфологічний склад яєць сучасних високопродуктивних кросів як основна ознака їх споживчих якостей

Вивчені питання динаміки кількісного і якісного складу курячих яєць несучок кросів Хай-Лайн коричневий і Хай-Лайн білий.

Встановлено, що маса білка і жовтка, питома маса білка яєць кросу Хай-Лайн білий значно менші ніж кросу Хай-Лайн коричневий. Маса шкаралупи, як основного гаранту її товщини і в кінцевому підсумку захисту споживчих властивостей яєць під час зберігання і транспортування, становить 11-12% від маси яєць і не змінюється суттєво за період 25-42 тижні віку птиці.

Ключові слова: маса білка, маса жовтка, маса шкаралупи, питома маса, динаміка зміни, вік птиці, морфологічний склад.

Канюка О.Ю. - Оцінка рівня активної кислотності різних груп м'язів свиней

У статті подана інформація про рівень активної кислотності різних м'язів свиней різних вагових категорій. Визначено, що рівень активної кислотності м'язової тканини дає можливість охарактеризувати напрямок проходження фізико-хімічних процесів в тушах свиней після забою. Графічно показано, що активна кислотність м'язової тканини насамперед залежить від розташування м'яза в туші та живої маси тварин. У різних м'язах туш виявлено свій оптимальний рівень динаміки змін показника активної кислотності протягом періоду дозрівання.

Ключові слова: свині, активна кислотність, м'язова тканина, оцінка, якість, інтенсивність дозрівання.

Коваленко В.Ф., Біндюг О.А., Біндюг Д.О. – Особливості технології проведення фізіологічних балансових дослідів за умов осциляторної годівлі молодняка свиней

Теоретично і експериментально обґрунтовано необхідність у вдосконаленні ритмічної годівлі свиней з врахуванням їх біоритміка росту. Викладені особливості щодо методичного підходу з підготовки та проведення фізіологічних балансових дослідів на молодняку свиней за умов рівномірної нормованої годівлі, вволю і ритмічно-осцилюючої (нерівномірної). Представлена схема проведення досліду за умов різних режимів годівлі свиней у обліковий період а також вказано на схожість і відмінність його від класичних балансових дослідів.

Ключові слова: свиня, режим годівлі, біоритміка росту, фізіологічний балансовий дослід, осцилююча годівля.

Юхно В.М., Коваленко В.Ф. - Забійні якості свиней при використанні емульгованого жиру яловичини

У статті наведені окремі показники забійних якостей свиней у процесі згодовування їм емульгованого жиру яловичини.

Установлено, що використання емульгованого жиру сприяє скороченню терміну досягнення тваринами живої маси 100 кг, покращенню забійних якостей свиней - зниженню товщини шпiku водночас збільшенням площин «м'язового вічка» та підвищенню забійного виходу, а також відповідної кількості м'яса та одночасним зменшенню сала.

Ключові слова: емульгований жир, жива маса, середньодобовий приріст, забійний вихід, товщина шпiku, довжина півтуші, «м'язове вічко».

Кононенко С. І. - Комбікорм з ріпакової макухи

Дана оцінка ефективності використання ріпакової шроту двунулевих сортів у раціонах молодняку свиней. У середньому за весь період досвіду, поросята другої групи збільшили свою живу масу до 18,36 кг, тобто більше, ніж у контрольній групі на 1,47 кг, або на 8,6%. Валовий приріст живої маси за весь період досвіду склав в контрольній групі 12,32 кг. Встановлено позитивний вплив заміни 10% соняшникової макухи на ріпаковий макуха, отриманий з «00» сортів ріпаку.

Ключові слова: свинарство, годівля, соняшниковий шрот, ріпак

Маркелова А.В., Костенко В.М. - Використання кукурудзяногого силосу у суміші і хрестоцвітими культурами у годівлі корів

У статті висвітлені питання використання кукурудзяногого силосу в суміші з редькою олійною (у співвідношенні 75:25%) у раціонах корів та її вплив на молочну продуктивність і якість молока. Використання в раціонах лактуючих корів силосу сприяло збільшенню вмісту в молоці білка на 0,08%, лактози - на 0,02%.

Ключові слова: силос кукурудзяний, хрестоцвіті культури, молочна продуктивність, якість молока, поживність корму.

Котляр О.С. - Борошно з біомаси вермикультури як джерело незамінних амінокислот в годівлі поросят-сисунів

Розглядається можливість застосування борошна з біомаси вермикультури в годівлі поросят-сисунів живою масою 8-20 кг. Наведені типові раціони поросят і кількість кормових добавок тваринного походження, які можуть бути зекономлені.

Ключові слова: годівля поросят-сисунів; джерела незамінних амінокислот; борошно з біомаси вермикультури.

Цвігун А.Т., Леньков Л.Г. - Перетравність поживних речовин молодняком симентальської м'ясної породи за різних рівнів сирого жиру в раціонах

Наведено результати досліджень з вивчення характеру перетравності поживних речовин бугайцями і теличками симентальської м'ясної породи за оптимізації вмісту сирого жиру у зимових і літніх раціонах за рахунок викори-

стання ріпакової олії. Встановлено, що оптимізація рівня сирого жиру в раціонах сприяє підвищенню перетравності основних поживних речовин кормів, але підвищення його рівня понад сучасні норми годівлі не оправдало очікуваних результатів.

Ключові слова: бугайці, телички, ріпакова олія, сирий жир, перетравність, середньодобовий приріст.

Лисенко В.Ф. – Молочарські обслуговуючі кооперативи – перспективний напрям розвитку молочної галузі у Херсонській області

Проведено дослідження стану молочної галузі у Херсонській області, зокрема виробництва молока молочарськими обслуговуючими кооперативами.

Доведено основні проблемні причини, які стимулюють розвиток молочарських обслуговуючих кооперативів на сучасному етапі, а також свідчення про життєздатність та можливості інтегрування подібних підприємств у промислову галузь.

Ключові слова: молоко, корми, кормовиробництво, обслуговуючі кооперативи, галузь, переробні підприємства, годівля та ін.

Лихач В. Я., Лихач А. В., Трибрат Р. О., Коновалов І. В. – Продуктивні якості свиней породи ландрас у період адаптації

Наведено результати досліджень впливу процесу адаптації на прояв продуктивних якостей свиней породи ландрас в умовах промислової технології. Встановлено, що тварини вихідного покоління (акліматизанти) демонструють достовірну перевагу над аналогами наступних поколінь за всіма показниками, які характеризують інтенсивність росту та відтворювальні якості. Найбільш значне зниження вищезазначених показників притаманне нащадкам першого покоління імпортованих тварин.

Ключові слова: свині, порода ландрас, адаптація, відтворювальні якості.

Лісна Т. М. – Особливості перетравності та засвоєння кормів молодняком свиней м'ясних генотипів вітчизняної та зарубіжної селекції

В статті викладено результати визначення рівня перетравності поживних речовин раціонів, метаболізму азоту та мінеральних елементів молодняком свиней різних генотипів в умовах фізіологічного двору інституту тваринництва степових районів «Асканія Нова».

Ключові слова: свині, селекції, порода, генотип, адаптація, метаболізм

Лобченко С.Ф. – Дослідження здатності сперматозоїдів проникати у близьку оболонку яйцеклітини свині поза організмом

Метою дослідження було вивчення здатності еякульованих сперматозоїдів кнура, що були попередньо підготовлені різними способами, проникати в близьку оболонку ооцитів свині в умовах поза організмом. Одержані результати показали, що процедура підготовки сперматозоїдів до запліднення поза організмом, що була застосована в цих дослідженнях, не призводила до появи в них здатності пенетрувати близьку оболонку чи накопичуватися в ній, як це має місце при спонтанному процесі взаємодії гамет у свині.

Ключові слова: блискуча оболонка, пенетрація, свиня, сперматозоїд, поза організмом.

Лобченко В.О. – Особливі клітинні структури в ооцит-кумулюсному комплексі свині

Досліджували цитологічний стан окремих клітин і морфологію власне кумулюсної маси ооцит-кумулюсних комплексів із фолікулів яєчника свині. Виявлено невідомі раніше морфологічні структури в кумулюсній масі ооцит-кумулюсних комплексів, які з'являються на завершальній стадії дозрівання фолікула. Така структурованість полягає у наявності особливих клітинних утворень, названих субкумулюсними комплексами. Фізіологічна роль цих утворень залишається невідомою.

Ключові слова: ооцит-кумулюсний комплекс, свиня, субкумулюсний комплекс, фолікул.

Назаренко С.О. – Оптимізація щільності посадки бройлерів за розподільного за статтю вирощування

Доведено, що використання розподільного за статтю вирощування дало змогу підвищити збереженість м'ясного молодняку і збільшити виробництво м'яса бройлерів у забійній масі на одиницю площині підлоги пташника. Застосування розподільностатевого вирощування курочок і півників-бройлерів за диференційованої щільності посадки з прорідженнем поголів'я у 30- та 35-добовому віці дасть змогу підприємству отримувати додатково 105,48 грн. прибутку у розрахунку на 1м² площині пташника.

Ключові слова: бройлер, показники живої маси, м'ясна продуктивність, щільність посадки, прорідження поголів'я.

Назаренко С.О., Ніколаєва Ю.В. – Шляхи вдосконалення технології виробництва харчових яєць на птахофабриці ПАТ "Чорнобайське"

Наведено аналіз ефективності виробництва харчових яєць за незамкнено-го і замкненого циклу виробництва. Встановлено, що ефективність використання курей родинного стада підвищується із збільшенням чисельності несучок промислового стада. Виходячи із цього, одним із шляхів підвищення прибутковості галузі яєчного птахівництва у господарстві є оптимізація структури стада.

Ключові слова: замкнений цикл виробництва, незамкнений цикл виробництва, кури, ремонтний молодняк, родинне стадо, промислове стадо, структура стада, економічна ефективність.

Нечмілов В. М. – Установка для машинного доїння овець

У статті наведено результати розробки установки для машинного доїння овець за допомогою якої можна здійснювати напівавтоматичну фіксацію і розфіксацію тварин, підгодівллю їх концентрованими кормами, візуальний контроль за кількісними і якісними показниками молока у процесі доїння забезпечити стійкий технологічний процес доїння, полегшити ручну працю дояра, знизити бактеріальну забрудненість молока.

Ключові слова: технологія, доїльна установка, машинне доїння, вівцематка, овече молоко.

Новгородська Н.В., Льотка Г.І., Демянюк Т., Розборська В. – Використання селену і марганцю в складі преміксу для свиней на відгодівлі

Досліджено вплив удосконаленого преміксу УП2 який за складом був збалансований за усіма поживними та мінеральними речовинами, а доза марганцю була збільшена від 300 до 1350 г/т преміксу та додатково до його складу було введено селен у вигляді селеніту натрію в дозі 22 г/т преміксу на продуктивні показники свиней на відгодівлі.

Ключові слова: премікс, селен, марганець, свині, відгодівля

Патрєва Л.С., Шевченко Т.В., Письменна І.В. - Динаміка маси яєць качок кросу «Темп» різного віку і продуктивного періоду

Проведено аналіз маси яєць качок кросу «Темп» першого і другого року продуктивного періоду. Встановлено, що качки-переярки маютьвищу масу яєць на початку продуктивного періоду і зберігають цю закономірність протягом усього періоду продуктивності, забезпечуючи швидкий старт інкубаційної кампанії.

Ключові слова: качки-переярки, качки-молодки, маса яєць, продуктивний період.

Іванов В.О., Архангельська М.В., Архангельська М.В., Патрєва Л.С., Шевченко Т.В., - Особливості годівлі курей – несучок у другу фазу яйценоскості в умовах ПАТ «Чорнобайвське» Білозерського району Херсонської області

Встановлено необхідність згодовування курям – несучкам комбікормів, що відрізняються за складом та поживною цінністю у різні фази яйценосності.

Ключові слова: сирий протеїн, клітковина, мікроелементи, мікроелементи.

Архангельська М.В., Патрєва Л.С., Шевченко Т.В. - Вплив систем утримання та щільноті посадки на основні продуктивні показники качинят кросу «Темп» при вирощуванні на м'ясо

Встановлено позитивний вплив вирощування каченят у рівновагових угруповуваннях, що дає змогу підвищити основні показники якості м'яса.

Ключові слова: качки, вирощування, якість м'яса.

Пентилюк С.І. - Порівняльна оцінка продуктивності свиней при використанні в їх раціонах різних про біотичних препаратів

В роботі наведені результати використання препаратів І-Сак та Біомос або їх поєднань в раціонах молодняку свиней. Проведений аналіз динаміки живої маси тварин дозволив встановити умови та доцільність їх застосування.

Ключові слова: годівля, кормові добавки, свині, поросята, продуктивність.

Стрельчук Л.С., Пентилюк С.І. – Продуктивність молодняку овець при використанні пробіотичного препарату

В роботі наведені результати використання пробіотичного препарату І-Сак в раціонах молодняку овець. Оцінка показників продуктивності тварин дозволила встановити особливості впливу вивченого препарату на динаміку живої маси та настріг вовни молодняку овець

Ключові слова: годівля, кормові добавки, вівці, баранчики, продуктивність.

Шатнюк М.С., Пентилюк С.І. – Використання пивної дробини в раціонах свиней

В роботі наведені результати використання білкової кормової добавки пивної дробини в раціонах молодняку свиней. Оцінка динаміки живої маси тварин дозволила встановити особливості росту свинок під впливом кормового фактору

Ключові слова: годівля, кормові добавки, свині, продуктивність.

Підтереба О.І., Смислов С.Ю., Одарюк М.М. - Прогнозування економічної доцільності виробництва свинини – запорука прибуткової діяльності

Робота підприємств по виробництву свинини за умови нестабільності кон'юнктури ринку та цінової політики без визначення граничних меж цінових та технологічних параметрів ведення галузі свинарства може стати однією з головних причин зменшення прибутковості виробництва. Розроблені програмні засоби дозволяють в короткий термін проводити необхідні розрахунки, визначати межі ризиків та вчасно корегувати виробничі показники господарської діяльності.

Ключові слова: виробництво свинини, прогнозування, програмні засоби, рентабельність, прибутковість.

Піщан С.Г., Литвищенко Л.О., Гуцуляк Г.С. – Тривалість лактації та фізіологічна напруженість організму первісток голштинської породи

Дослідженнями встановлено, що фізіологічна активність організму первісток впродовж 305 діб лактації має чітко виражену тенденцію до зростання разом із збільшенням тривалості продуктивного періоду. Практично при одній і тій же живій масі корів-первісток їх лактаційна функція організму найвища за дуже тривалого продуктивного періоду і, навпаки, найнижча – за короткої лактації. Проте, після десяти місяців лактації фізіологічна активність організму первісток до синтезу та секреції молока знижується.

Ключові слова: корова, первістка, удій, молочний жир, білок, лактація.

Повод М.Г. - Інтенсивна технологія виробництва свинини в індивідуальному господарстві

В статті зроблено аналіз виробництва свинини в індивідуальних селянських господарствах. Розроблено проект технології виробництва свинини в індивідуальному селянському господарстві на 8 свиноматок або 200 ц річного виробництва свинини. Проаналізовано ефективність інтенсивного виробництва

свинини в індивідуальному селянському господарстві. Зроблено висновок про перспективність інтенсивного свинарства в індивідуальному селянському господарстві.

Ключові слова: технологія, ритм виробництва, опорос, дорощування, відгодівля, витрати корму, приrostи.

Ставецька Р.В., Рудик І.А. – Визначення оптимальних строків осіменіння корів

У статті визначені оптимальні строки осіменіння корів після отелення та їх вплив на відтворні та продуктивні показники корів. Із зростанням строку першого осіменіння після отелення спостерігається збільшення тривалості сервіс-періоду, надою, кількості молочного жиру і білка та зменшення виходу телят і величини коефіцієнта відтворної здатності. Зокрема, збільшення сервіс-періоду на один день, починаючи з 80-го дня після отелення, призводить до зменшення виходу телят на 100 корів у середньому на 0,2 голови. У господарствах, які зацікавлені лише у виробництві молока та мають змогу закуповувати ремонтний молодняк, доцільно проводити перше осіменіння корів після отелення не раніше, ніж через 80 днів. Якщо у господарстві проводять ремонт стада за рахунок власних теличок, доцільно осіменяти корів після отелення через 40–80 днів.

Ключові слова: строк осіменіння, сервіс-період, індекс осіменіння, заплідненість, вихід телят, молочна продуктивність.

Сахацький М.І., Сахацький Г.І., Лещенко В.А. - Динаміка відкладання яєць качками батьківського стада до початку та протягом технологічного світлового дня

У умовах навчально-дослідної ферми Південного філіалу Національного університету біоресурсів і природокористування України “Кримський агротехнологічний університет”, досліджено динаміку відкладання качками яєць до та протягом технологічного світлового дня, надана оцінка технологічного прийому з підвищення виходу інкубаційних яєць. Встановлено, що застосування збирання яєць за 2 години до початку технологічного світлового дня у разі інтенсивності несучості качок не менше ніж 90-92% та за 1 годину за умов зниження інтенсивності несучості до 75-80%, забезпечує підвищення виходу інкубаційних яєць по стаду на 13,7%.

Ключові слова: качки, батьківське стадо, несучість, технологія.

Оsepчук Д.В., Кононенко С.І., Скворцова Л.Н. - Вивчення можливості заміни у комбікормів для молодняку свиней соняшникової олії жирних кизельгур

У статті представлені експериментальні дані з вивчення ефективності заміни в раціонах для молодняку свиней соняшникової олії на відхід маслоекстракційний промисловості - жирний кизельгур. Показано відсутність негативного впливу досліджуваної добавки на стан здоров'я тварин і м'ясосальную продуктивність поросят-от'емишій.

Ключові слова: жирний кизельгур, соняшникова олія, молодняку свиней, годування, м'ясна продуктивність, економічна ефективність.

Сичов М.Ю. - М'ясна продуктивність перепелів за різних джерел ліпідів у комбікормах

Викладено результати досліджень щодо впливу різних джерел ліпідів у комбікормах на м'ясну продуктивність перепелів. Встановлено, що використання упродовж періоду вирощування молодняку м'ясних перепелів комбікормів з вмістом соєвої олії позитивно впливає на їх забійні якості.

Ключові слова: перепели, джерела ліпідів, забійні якості, маса тушки, забійний вихід.

Агапова Є.М., Сусол Р.Л. - Продуктивні якості свиней великої білої породи з покращеними м'ясними якостями

Проведено комплексну оцінку продуктивних якостей свиней внутрішньопородного типу «Причорноморський», що створюється у великий білій породі з покращеними м'яснimi якостями з використанням великої білої породи зарубіжної селекції.

Ключові слова: продуктивність свиней, велика біла порода, внутрішньопородний тип «Причорноморський», селекція.

Прокопенко П.С., Мартинов Д.Г. - Порівняльна оцінка використання залізовмісних препаратів вітчизняного та імпортного виробництва для профілактики аліментарної анемії поросят

Вивчено ефективність використання залізовмісних препаратів "Біоферону" вітчизняного виробництва та імпортного "Феродексу" польського виробництва. Доведено, що введення внутрим'язово по 2 мл суїферону на 2-й та 20-й день життя забезпечує організм поросят мікроелементом - залізом на весь підсисний період.

Ключові слова: поросята, анемія, залізовмісні препарати, вітчизняне виробництво

Чернишов І.В., Хомів Г.Я. – Формування стресочутливості свиней і її вплив на прояв продуктивних якостей

У статті наведені фактори, які викликають стрес свиней, механізм стрес-реакції та засоби, які використовують для профілактики стресу.

Ключові слова: стрес, стрес фактор, кормові стреси, кліматичні стреси, технологічні стреси, стадія тривоги, стадія резистентності, стадія виснаження, синдром, транквілізатори, адаптогени.

Шацький В.В. - Основні проблеми і напрямки розвитку техніко-технологічного потенціалу тваринництва

Запропоновано методологію та результати досліджень закономірностей та напрямків розвитку техніко-технологічного забезпечення тваринництва.

Ключові слова - техніка, технологія, біосистеми, продукція, якість, конкурентоспроможність

Шеремета В.І., Грунтковський М.С. - Стимуляція овуляції у корів біологічно активним препаратом

Встановлено, що введення коровам під шкіру двох ін'єкцій препарату нейротропно-маболічної дії «Стимулін Вет» через 12 та 24 години після осіменіння сприяє овуляції фолікулів на яєчниках самиць та зменшує кількість тварин з ановуляторним циклом на 28,6% ($p < 0,05$) порівняно з контролем.

Ключові слова: корова, тільна, нетільна, ановуляторний цикл, ембріональна смертність, препарат «Стимулін Вет», штучне осіменіння, овуляція.

Яковчук В.С. – Порівняльна оцінка інтенсивної відгодівлі ягнят асканійської тонкорунної породи різного строку ягніння

Здійснено порівняльну оцінку інтенсивної відгодівлі молодняку овець різних строків ягніння. Встановлено, що відгодівля ягнят квітневого ягніння сприяє зниженню грошових витрат на 25,3 грн./гол. лише за рахунок зменшення вартості фуражного зерна на вільному ринку.

Ключові слова: молодняк овець, інтенсивна відгодівля, забійний вихід, внутрішньом'язовий жир, гематологічні показники.

Іванов В.О., Волощук В.М., Попова Н.В., Іванова Л.О. - Шляхи вирішення проблем технологічних стресів у свинарстві

Вивчена доцільність визначення стрес-схильності молодняку свиней за показником коефіцієнту зміни живої маси ($K_{зжм}$) в період 10-денної дії технологічного стресу. Використання запропонованого принципу відбору дозволить вести підбір батьківських пар для отримання багатоцільових популяцій та стад, у яких можна досягнути максимального розвитку однієї або декількох продуктивних ознак.

Ключеві слова: свинарство, стрес-схильність, жива маса, підбір.

Пишманцева Н.А. - Пробіотики Пролам у раціоні курчат-бройлерів

Представлені результати науково-господарського досвіду з оцінки ефективності використання в комбіормах для курчат-бройлерів пробіотичного препарата «Пролом».

Ключові слова: птахівництво, бройлери, пробіотик, збереження молодняка.

Івін А.М. – Екстер'єрно-конституційні особливості ремонтного молодняку української степової білої породи

У статті наведені результати досліджень лінійної оцінки потомків кнурів-плідників української степової білої породи у віковій динаміці в умовах племзаводу ТОВ «Прод-Альянс» Чаплинського району Херсонської області.

Ключові слова: ремонтний молодняк, кнури-плідники, лінійна оцінка, проміри, індекси тілобудови.

Маслюк А. М. – Вікова динаміка відтворювальних якостей свиноматок української степової білої породи

Наведено результати вікової динаміки відтворювальних якостей свиноматок української степової білої породи свиней з врахуванням порядкового но-

меру опоросу. Встановлено, що багатоплідність свиноматок зростає до шостого опоросу, а потім поступово знижується, залишаючись при цьому на рівні першого класу. Маса гнізда найвищою була у третьому опоросі, а в наступних відмічено її незначний спад.

Ключові слова: свині, вікова динаміка, багатоплідність, молочність, маса гнізда.

Прудченко Д.В., Пентилюк С.І. - Визначення доцільності поєдання різних препаратів в годівлі свиней

В роботі наведені результати використання ферментно-пробіотичного препарату Целлобактерин у поєданні з антимікробним препаратом Біомос або адсорбентом Мікосорб в раціонах маток та поросят. Проведений аналіз відтворювальних якостей свиноматок та динаміки живої маси поросят дозволила встановити умови та доцільність їх застосування.

Ключові слова: годівля, кормові добавки, свиноматки, поросята, стать, продуктивність.

Сивак М.А., Пентилюк С.І. – Включення глютену до раціонів свиней

В роботі наведені результати використання ферментно-пробіотичного препарату Целлобактерин у поєданні з антимікробним препаратом Біомос або адсорбентом Мікосорб в раціонах кнурців і свинок. Оцінка показників продуктивності тварин дозволила встановити особливості росту кнурців і свинок під впливом кормового фактору

Ключові слова: годівля, кормові добавки, свиноматки, поросята, стать, продуктивність.

Сухоцька Т.О., Пентилюк С.І. – Особливості впливу амінокислотної добавки ліпроту на продуктивність свиноматок і поросят

В роботі наведені результати використання амінокислотної добавки ліпроту та її вплив на відтворювальні якості свиноматок і динаміку живої маси поросят. Оцінка показників продуктивності тварин дозволила встановити доцільність використання розробленої рецептури білково-мінерально-вітамінних добавок.

Ключові слова: годівля, кормові добавки, свиноматки, поросята, продуктивність.

Забашта М.М., Головко О.М., Полежаєва О.А., Москаленко Е.А. - Екологічні аспекти виробництва м'ясної сировини для виготовлення продуктів дитячого і функціонального харчування

Проведена оцінка екологічної безпеки м'ясної сировини для виготовлення продуктів дитячого та функціонального харчування, встановлено, що екологічно небезпечними для навколошнього середовища в сировинних зонах є не тільки токсичні речовини антропогенного походження, а й біологічні об'єкти (антипоживні речовини, спори та токсини мікроскопічних грибів). Це викликає зниження всіх зоотехнічних та клінічних показників росту і розвитку сільськогосподарських тварин, а також якості м'ясної сировини.

Ключові слова: м'ясну сировину, дитяче та функціональне харчування, екологічна безпека

Коновалов В.С. - Нереалізовані можливості великомасштабної селекції при оцінці генетичних ризиків у скотарстві України

Проведено ретроспективний та порівняльний аналіз моніторингу мутаційних процесів при проведенні селекційних процесів. Докладно описані особливості організації генетичного моніторингу у популяціях.

Ключові слова: генетика, мутації, міжнародна номенклатура, генетичний вантаж, патогенетика, цитогенетичний контроль.

Вдовиченко Ю.В., Омельченко Л.О., Найдьонова В.О. - Екологічні аспекти створення галузі м'ясного скотарства в степовій зоні України

Викладені результати досліджень використання генофонду південної м'ясної породи для створення гіbridних стад м'ясної худоби і розведення їх в умовах органічного виробництва. Установлено, що гіbridні тварини при нагулі на пасовищах забезпечують енергію росту 944-1046 г; стійкі до захворювань та екстремальних умов середовища. Економічний ефект розведення та відгодівлі гіybridних тварин становить 1920-2059 грн./гол. на рік; досягається значний екологічний ефект.

Ключові слова: південна м'ясна порода, генотип, гіbridні стада, органічне виробництво, енергія росту, екологічно чиста яловичина, екологічний ефект.

Пилипенко Ю.В., Пентилюк Р.С. - Особливості створення стабільних гідроекосистем штучного походження на малих водосховищах

На прикладі малих водосховищ запропоновано систему компенсаційних водоохоронних заходів щодо стабілізації і поліпшення екологічного стану гідроекосистем штучного походження. Обґрунтована схема керування якісними параметрами води шляхом впровадження систем водоохоронних заходів. Особливу увагу зосереджено на складових біологічного блоку, які передбачають цілеспрямоване формування високопродуктивних біомеліоративних іктіоценозів.

Ключові слова: охорона середовища, екологія, водосховища, рибництво

Розпутній О.І., Перський І.В., Герасименко В.Ю. - Оцінка накопичення ^{137}Cs і ^{90}Sr у молоці корів та яловичині на забруднених внаслідок Чорнобильської катастрофи територіях лісостепової зони південної частини Київської області

Проведено екологічну оцінку виробництва молока та яловичини на радіоактивно забруднених територіях в умовах лісостепової зони південної частини Київської області на прикладі Білоцерківського району. Досліджено активність радіонуклідів ^{137}Cs і ^{90}Sr у кормах, молоці корів, м'язовій та кістковій тканинах бичків на відгодівлі ТОВ «Надія» і ТОВ «Іванівське», що знаходяться в зоні радіоактивного забруднення та ННДЦ Білоцерківського НАУ (ННДЦ БНАУ), яке розташоване на умовно чистих територіях. Розраховано коефіцієнти переходу ^{137}Cs і ^{90}Sr у молоко та яловичину.

Молоко та яловичина, отримані на радіоактивно забруднених територіях лісостепової зони, відповідають критеріям радіаційної безпеки за активністю ^{137}Cs і ^{90}Sr . Коефіцієнти переходу в 1 л молока у ТОВ «Надія» складали $0,75\pm0,04\%$ ^{137}Cs і $0,17\pm0,01\%$ ^{90}Sr , у ТОВ «Іванівське» – $0,60\pm0,08\%$ ^{137}Cs та $0,12\pm0,01\%$ ^{90}Sr , а у ННДЦ БНАУ – $0,79\pm0,04\%$ ^{137}Cs та $0,14\pm0,01\%$ ^{90}Sr . Коефіцієнти переходу в 1 кг м'язової тканини бичків на відгодівлі у ТОВ «Іванівське» становили $5,45\pm0,26\%$ ^{137}Cs та в 1 кг кісткової – $5,47\pm0,77\%$ ^{90}Sr , а ННДЦ БНАУ – в 1 кг м'язової тканини – $6,69\pm0,31\%$ ^{137}Cs % та в 1 кг кісткової – $6,39\pm0,47\%$ ^{90}Sr . На радіоактивно забруднених територіях лісостепової зони України можна виробляти молоко та яловичину без обмежень.

Ключові слова: виробництво молока, радіонуклідів ^{137}Cs і ^{90}Sr , радіаційне забруднення продукції тваринництва.

Соболь О.М. - Еколо-адаптаційні характеристики кобил орловської рисистої породи в умовах приватних господарств

Обидві популяції кобил представлені достатньо крупними тваринами правильної тілобудови. Всі кобили взимку незначно збільшують свою живу масу, влітку також незначно її зменшують. За показниками сезонного коливання живої маси різниця між обома групами складає 0,2%, або 2,7 кг, вона не є достовірною та суттєвою. Констеляційний вплив природно - господарських факторів в найхолодніший та найтепліший періоди року для кобил обох груп є практично однаковим. Кобили орловської рисистої породи значно поступаються кобилам місцевої селекції за показником участі в парувальній кампанії (- 31,0%), значно перевищують їх за показником заплідненості (+24,1%) та незначно – за показником благополучного вижереблення (+ 7,5%). За діловим виходом лошат відрізнення незначні, і різниця між кобилами не досягає 4% на користь кобил місцевої селекції.

Ключові слова: коні, адаптація, орловська рисиста, місцева селекція, проміри, жива маса, плодючість.

Кияновський О.М., Виборнов А.В., Грінкевич Л.З. - Вплив електромагнітного опромінення на температуру у гніздах бджолиних сімей та льотну активність робочих бджіл

Порівняно льотну активність бджіл за умов електромагнітного опромінення (температура у гніздах бджолосімей до та після обробки; льотна активність бджіл о 10, 12, 14 та 16 годині дня) та без опромінення. Фактично визнано підвищено температури у гнізді на 3-5 °C, активізація льотної активності.

Ключові слова: бджільництво, льотна активність, електромагнітне опромінення.

Кияновський О.М., Виборнов А.В., Грінкевич Л.З. - Вплив електромагнітного опромінення на продуктивність бджолиних маток

Встановити поведінкові реакції бджіл на дію низькочастотного електромагнітного поля; визначити вплив електромагнітного опромінення на середньодобову продуктивність бджоломаток. Електромагнітне поле частотою біля 500 Гц визвало збудження бджіл, що виражалося у підвищенні температури у гнізді бджолосімей.

Ключові слова: бджільництво, електромагнітне опромінення, температура, продуктивність.

Шкарапата Я.Є., Діденко С. В., Пилипенко Ю.В., Козарь І.М., Лемеза І.С. – Іскроерозійний вплив на воду в процесі водопідготовки

В роботі зроблена спроба оцінки можливості очистки води замкнутих систем живлення переробних підприємств, а також води для живлення ТЕЦ, сучасним альтернативним методом – іскроерозійною коагуляцією.

Одержані результати дозволили зробити висновки, що реалізація іскроерозійної коагуляції в промислових масштабах, підбір раціональних режимів для конкретних систем живлення може бути дієвим методом очищення обігової води переробних підприємств від корозійно-агресивних і забруднюючих речовин, солей жорсткості.

Ключові слова: іскроерозійна обробка, коагуляція, солі жорсткості, корозійна агресивність.

Шкарапата Я.Є., Діденко С.В., Лемеза І.С., Дзюба В.П., Лазер П.Н. - Дослідження біостимулюючого впливу мікрохвильового ЕМП

В роботі досліджено біостимулюючий вплив мікрохвильового електромагнітного поля (ЕМП) на біологічну енергетику насіння нових сортів і гібридів соняшнику, що сьогодні вже широко адаптуються в аграрних господарствах Півдня України.

Виконані дослідження показали, що мікрохвильовою передпосівною обробкою насіння соняшнику можна досягти підвищення врожайності від 7 до 28%.

Даний метод впливу на підвищення врожайності – економічний, екологічно чистий, простий у виконанні і може доцільно використовуватись у аграрних господарствах.

Ключові слова: електромагнітного поля (ЕМП), насіння, екологічно чиста продукція.

Шекк П.В., Крюкова М.І. - Формування іхтіофауни Хаджібейського лиману

Проведено аналіз змін якісного складу іхтіофауни Хаджибейського лиману і Палієвської затоки, що відбувалися під впливом абіотичних факторів в минулі роки. На основі комплексних облікових зйомок дана характеристика сучасного стану іхтіофауни Хаджибейського лиману. Надані рекомендації, щодо підвищення біологічного різноманіття і формування рибопродукції лиману в сучасних умовах.

Ключові слова: Хаджібейський лиман, іхтіофауна, рибопродуктивність, акліматизація.